

SPRAWOZDANIA

Konferencja Naukowa „Phraseologie: global-areal-regional. Phraseology: global-areal-national”, Helsinki 13–16.08.2008

W sierpniu 2008 roku odbyła się kolejna międzynarodowa frazeologiczna konferencja naukowa zorganizowana przez stowarzyszenie EUOPHRAS i Uniwersytet Helsiński¹. Wzięło w niej udział ponad 200 osób pochodzących m.in. z Austrii, Chorwacji, Czech, Danii, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Irlandii, Japonii, Kanady, Kazachstanu, Łotwy, Niemiec, Polski, Portugalii, Rosji, Szwajcarii, Szwecji, Tunezji, Ukrainy, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch.

Dnia 13 sierpnia konferencję rozpoczęło sympozjum zatytułowane „Languages and Cultures under the Pressure of Globalization: Phraseology – a burden or benefit?” (Języki i kultury pod presją globalizacji – ciężar czy korzyść?). Jako pierwsza wystąpiła dr Elizabeth Piirainen ze Steinfurtu z wykładem zatytułowanym „Common Features in Phraseology of European Languages: Cultural and Areal Perspectives”, po niej przemawiał prof. dr Wolfgang Mieder reprezentujący University of Vermont. Tytuł jego wystąpienia brzmiał „Many Roads Lead to Globalization. The Translation and Distribution of Anglo-American Proverbs in Europe”. Prof. dr Wolfgang Eismann poświęcił swoją prezentację uwagom o rosyjskich frazemach w językach europejskich („Remarks on Russian Phrasemes in European Languages”), natomiast dr Antonio Pamies z Granady skupił się na omówieniu metaforyki w świetle narodowo-kulturowej specyfiki i językowej globalizacji („National Linguo-Cultural Specificity vs. Linguistic Globalization: The Case of Figurative Meaning”). Sympozjum kontynuowane było drugiego dnia konferencji, 14 sierpnia. Jako pierwsi wystąpili prof. dr Harald Burger i dr Peter Zürrer z Zurychu, którzy poświęcili swoje wystąpienie francuskim i włoskim wpływom na niemiecką frazeologię („Französische und italienische Einflüsse auf die deutsche Phraseologie – Wann es sie gab und ob es sie heute noch gibt”). Prof. dr Csaba Földes mówił o oddziaływaniu języka niemieckiego na języki sąsiadów, ze szczególnym uwzględnieniem języków sławiańskich i węgierskiego („Auswirkungen der deutschen Sprache auf die Phraseologie ihrer östlichen Nachbarsprachen, mit besonderem Blick auf slawische Sprachen und das Ungarische”). Ostatni wykład sympozjum zatytułowany „Arme Ritter zwischen Baum und Borke? Phraseologismen deutscher Herkunft im hohen Norden” wygłosił prof. dr Kari Keinistö z Turku.

¹ Pierwsza konferencja zorganizowana przez EUOPHRAS (the European Society of Phraseology) odbyła się w dniach 15–18 czerwca 2000 r. w Uppsali (Szwecja), kolejna – 2–5 czerwca 2002 w Locum (Niemcy), trzecia – 26–29 września 2004 w Bazylei (Szwajcaria), czwarta – 9–11 lipca 2006 w Veszprém (Węgry). W czasie trwania wszystkich wymienionych konferencji miały miejsce walne zebrania stowarzyszenia.

Tego samego dnia, po zakończeniu sympozjum, rozpoczęły się obrady w prowadzone w siedmiu sekcjach oraz warsztaty zatytułowane „Collocations in Specialized Discourse” (Ch. Konecny, N. Bubenhofer, S. Méri, B. Querhany, M. Saïd, G. Columbus/K. Kuiper, F. Wallner, G. Gréciano). Uczestnicy konferencji podejmowali zróżnicowaną tematykę, przy czym wiele wystąpień nawiązywało do tematu sympozjum (np. B. Berhmer, B. Golubović, B. Juska-Bacher). Jedną z sekcji poświęconą była problemom frazeologii w ujęciu historycznym (N. Filatkina, V. Shkolyarenko, A. Dadiani, M. Dräger, B. Bock), inna – aforyzmom i przysłowiom (D. Hartmann, U. Preußner, R. Gläser, S. Prędoła, H. Hirsztova-Gotthardt). Trzech referentów mówiło o frazeologizmach w testach prasowych (M. Vajičková, J. Pociask, D. Miśiek). Wieczorem odbyło się walne zebranie stowarzyszenia „EUROPHRAS”. 15 sierpnia nadal trwały prace w sekcjach oraz warsztaty poświęcone kolokacjom w językach specjalistycznych (I. Sfar, M. Ghariani-Baccouche, S. Chraïbi, C. Cavalla/A. Tuzin, E. Vargas, Ch. Stocker). Katsumasa Yagi przedstawił w bardzo interesujący sposób historię badań nad frazeologią angielską w Japonii oraz ich stan obecny („English Phraseology in Japan: History and the Present”). Liczne były wystąpienia poświęcone zagadnieniom paremiologicznym (P. Grzybek, G. Paczolay, L. Sakaeva, G. Funk, M. Funk, M. Ljubičić, A. Kirkmann, A. Raji-Oyelade) oraz prezentacje dotyczące funkcjonowania jednostek frazeologicznych w różnych rodzajach tekstów, na przykład prawniczych (R. Szubert, E. Tabares Plasencia), literackich (A. Bachmann-Stein, Ch. Palm Meister, N. Bernstein, U. Richter-Vapaatalo/R. Nieuweboer). Wygłaszano również referaty dotyczące zagadnień szeroko rozumianej frazeologii konfrontatywnej (A. Aktaş, M. Celeste Augusto, A. Gondek), wśród których na wymienienie zasługuje „Phraseological equivalence in digital multilingual dictionary” Eleny Berthemet.

Kolejnego dnia do południa trwały prezentacje w sekcjach. Na uwagę zasługują wystąpienia poświęcone zagadnieniom frazeologii porównawczej angielsko-rosyjskiej (F. I. Kartashkova, I. V. Kurazhova), rosyjsko-hiszpańskiej (A. Zaynuldinov), rosyjsko-angielsko-hiszpańskiej (K. Tutaeva), francusko-rumuńskiej (A. D. Bibiri, M. Husarciuc), hiszpańsko-francuskiej (M. García Yelo), angielsko-niemiecko-szwedzko-rosyjsko-fińskiej (J. Niemi et al.). Wiodącym tematem jednej z sekcji była intertekstualność frazeologii (I. Skrypcik, A. Häcki-Buhofer/S. Quaßdorf). Na uwagę zasługuje prezentacja Ai Inoue, która wygłosiła referat na temat angielskiego frazeologizmu *you know what* („*You know what: a Set Phrase in Spoken English Corpus*”). Kilka wystąpień dotyczyło kulturowych aspektów frazeologii (M. Mac Coinnigh, J. Szerszunowicz) oraz frazeologizmów interpersonalnych (S. Lipinski, B. Balzer/R. Piñel Lopez, N. Markus, M. Vesäläinen). Po zakończeniu obrad odbyła się dyskusja podsumowująca obrady, natomiast po południu miała miejsce wycieczka na wyspę Suonemlinna, zakończona uroczystą kolacją.

Podsumowując, należy podkreślić, że formuła umożliwiająca zmianę sekcji po każdej prezentacji pozwoliła uczestnikom na swobodny wybór referatów, a duży rozrzut tematyczny i mnogość ujęć prezentowanych zagadnień dały szansę wszystkim uczestnikom na wzbogacenie własnej wiedzy o doświadczenia innych.

Joanna Szerszunowicz
Białystok